

Кызамык: Мифтер vs Фактылар

✗ **МИФ:** Кызамык олуттуу оору эмес, ал "жөн эле суук тийүү".

☑ **ФАКТ:** Кызамык пневмония (өпкө инфекциясы), энцефалит (мээнин шишиги) [сыяктуу олуттуу кыйынчылыктарды](#) алып келиши мүмкүн, өзгөчө, эмдөөдөн өтпөгөн жаш балдарда. Эсептөөлөр көрсөткөндөй, кызамык менен ооруган 1000 баланын 1-3ү өлөт.

✗ **МИФ:** АКШда кызамык жок кылынды.

☑ **ФАКТ:** Кызамык 2000-жылы АКШда жогорку эффективдүү MMR вакцинасынын жана эмдөөлөрдүн жогорку көрсөткүчтөрүнүн натыйжасында жок кылынган. Кызамык оорусунун жана анын очокторунун алдын алуу үчүн калктын 95% кем эмес эмдөөдөн өтүшү керек. Тилекке каршы, [кызамыктын очоктору эмдөөлөрдүн азайышынан жана эмделбеген адамдардын саякаттоосунан улам дагы деле болушу мүмкүн.](#)



✗ **МИФ:** Сиздин табигый иммундук системаңыз сизди кызамыктан коргой алат.

☑ **ФАКТ:** Кызамык өтө жугуштуу жана өтө оңой жайылып кетет. Эгерде бир адамда кызамык болсо, эмделбеген 10 адамдын 9у оорунун тарыхына жана тамактануусуна карабастан, алар менен байланышта болсо, инфекция жуккан болот. Оорулуу адам жөтөлгөндө же чүчкүргөндө аба аркылуу тарайт. Кызамык вирусу оорулуу адам бөлмөдөн чыккандан кийин 2 саатка чейин абада жана жуккан беттерде кала берет. [Кызамыктын алдын алуунун эң жакшы жана бирден-бир натыйжалуу жолу - MMR вакцинасы менен эмдөө.](#)

✗ **МИФ:** Эмдөө алган адамдар жана эмдөөчү клиникалар кызамык оорусун таратып жатышат.

☑ **ФАКТ:** Кызылчага каршы вакцинада вирустун жандуу, алсыраган түрү бар, ал адамдарга жукпайт жана анын башкаларга тарашы эч качан далилденген эмес. Кызамык оорусунун жана эпидемиясынын пайда болушуна вакцина штамм эмес, кызамык вирусунун жапайы түрүндөгү штамм себеп болот. [MMR вакцинасы кызамыкты пайда кылбайт, тескерисинче, иммундук системаңызды кызамык вирусун таанууга жана андан коргоону өнүктүрүүгө үйрөтөт.](#)



✗ **МИФ:** Кызамыкка каршы вакцина эффективдүү эмес жана коркунучтуу.

☑ **ФАКТ:** MMR вакцинасы кызамыкты жана башка эки вирустук ооруну, анын ичинде паротит менен кызамыкты алдын алат. [MMR вакцинасы кызамыкты алдын алууда өтө эффективдүү, эки дозасы 97% эффективдүү жана өмүр бою иммунитетти камсыз кылат.](#) Ошондой эле, дени сак адамдарда MMR вакцинасына байланыштуу өлүм болгон жок. MMR вакцинасы өтө коопсуз, убактылуу терс таасирлери, анын ичинде колдун оорушу (угуудан), дене табынын көтөрүлүшү, жумшак исиркектер, муундардагы убактылуу оору/катуу. Вакцинаны алуу кызылчага караганда алда канча коопсуз.

✗ **МИФ: MMR вакцинасы аутизмди пайда кылат.**

✓ **ФАКТ: MMR вакцинасы аутизмге алып келбейт.** Жүз миңдеген балдарды караган көптөгөн чоң изилдөөлөр бар жана алар MMR вакцинасынын аутизмге себепкер экенине эч кандай далил көрсөткөн эмес. Эч бир вакцина компоненти сиздин мээңизди же неврологиялык системаңызды өзгөртө албайт.

Аутизм менен байланышкан мээдеги өзгөрүүлөрдүн көбү бала курсакта өнүгүп жаткан кезде же төрөт учурунда, бала вакциналарды алганга чейин болот. Аутизм коркунучунун болжол менен 85% генетикалык жактан болот. Далилдер ошондой эле курчап турган чөйрөнүн таасири аутизмдин өнүгүшүнө салым кошо аларын көрсөттү, мисалы, ата-эненин улгайган курагы, эрте төрөлүү, аз салмактуу төрөлүү, абанын булганышы же айрым пестициддердин пренаталдык таасири, ошондой эле кант диабети же иммундук системанын бузулушу сыяктуу эненин шарттары.



✗ **МИФ: А витамини сыяктуу альтернативдүү дарылоо менен кызамыкты алдын ала аласыз.**

✓ **ФАКТ: Кызамыкты алдын алуу үчүн диета же жашоо образы далилденген эмес. Кызамыктын алдын алуунун эң жакшы жана жалгыз далилденген жолу - MMR вакцинасы менен эмдөө.** CDC бардык балдарга MMR вакцинасынын эки дозасын 12-15 айдан баштап, андан кийин 4-6 жашка чейинки экинчи дозасын алууну сунуштайт. Вакцина толук коргоону камсыз кылуу үчүн эки-үч жумадай талап кылынат. Эгерде сиздин үй-бүлөңүз чет өлкөгө саякаттап жатса, MMR вакцинасын эртерээк алуу жөнүндө медициналык камсыздоочу менен сүйлөшүңүз.

А витамини кээде кызамык менен ооруган жаш балдарды дарылоого жардам берет. Бул дарылоо ооруканада дарыгердин көзөмөлү астында жүргүзүлүшү керек, бирок А витамини сизди кызамык инфекциясынан коргой албайт. А витамини иммундук системаңызды колдойт. Бул кызамык инфекциясын айыктыруучу каражат эмес жана MMR вакцинациясынын ордуна же альтернатива эмес. А витаминин ашыкча колдонуу өтө коркунучтуу жана уулуу болушу мүмкүн, неврологиялык көйгөйлөрдү жана боордун иштебей калышына алып келет.



КӨБҮРӨӨК МААЛЫМАТ ҮЧҮН

CDPH Эмдөө клиникалары Чикагонун бардык тургундарына кызмат көрсөтөт. Сиз жашаган жериңизди тастыктаган документти көрсөтүүнү талап кылышы мүмкүн.

CHICAGO.GOV/VACCINES



CHICAGO.GOV/MEASLES

Эгер сизге башка эмдөө берүүчүнү аныктоо боюнча жардам керек болсо, төмөнкү дарекке кайрылыңыз:

VFC.ILLINOIS.GOV/SEARCH/

Шилтемелер:

Casler, A. (2019-жыл, 2-май). Кызамык жөнүндө жалпы 10 миф – жана чыныгы фактылар. Orland Health. <https://www.arnoldpalmerhospital.com/content-hub/10-common-myths-about-measlesand-the-real-facts>

Ооруларды көзөмөлдөө жана алдын алуу борбору. (2025, 17 Январь). Кызамыкка каршы эмдөө. <https://www.cdc.gov/measles/vaccines/index.html#:~:text=The%20vaccine%20is%20safe%20and%20away%20on%20their%20own.>

Колорадо балдар ооруканасы. (2025, 11 Март). Балдардагы кызамык жөнүндө фактылар: Ата-энелер эмнени билиши керек. <https://www.childrenscolorado.org/just-ask-childrens/articles/measles/#:~:text=Despite%20myths%20and%20misinformation%2C%20vaccines,number%20of%20cases%20in%202024.>

Американын жугуштуу оорулар коому. (2025, 8 Апрель). Кызамыкка каршы эмдөө: Фактыларды билүү. <https://www.idsociety.org/public-health/measles/know-the-facts/>

Айлана-Чөйрөнү Коргоо Илимдеринин Улуттук Институту. (2025, 1 Апрель). Аутизм. <https://www.niehs.nih.gov/health/topics/conditions/autism>